

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.10.0.THG.0.10.00.15/010-06

21/06/2010*25009

Konu : Yoğun bakım ve yeni doğan yoğun bakım
ünitelerinde hizmet sunumu ve işleyiş.

GENELGE
2010/45

Yataklı sağlık tesisleri bünyesinde faaliyet gösteren yoğun bakım ünitelerine hastaların yatırılması, takip ve tedavilerinin sağlanması, bu ünitelerden kurum içinde diğer kliniklere veya kurum dışına sevklerin yapılması, taburcu işlemleri ve benzeri konulardaki işleyiş ve bu işleyişe ait yetki ve sorumluluğu üstlenecek uzman tabibin belirlenmesinde uygulamaya yönelik tereddütler yaşandığı tespit edilmiştir. Bu nedenle konuya açıklık getirilmesi ve uygulamada birliğin sağlanabilmesi amacıyla Bakanlığımızca aşağıdaki düzenlemelerin yapılması gerekli görülmüştür.

Bilindiği üzere, Bakanlığımızca yayımlanan 24/10/2008 tarih ve 40370 (2008/65) sayılı Genelge kapsamında; yataklı tedavi kurumlarında mevcut yatak ve hizmet kapasitesinin doğru belirlenerek etkin ve en üst seviyede kullanımı ve bunların ölçülebilirliğinin sağlanması maksadıyla hastanelerde tıbbi bakım, tedavi ve rehabilitasyon amacıyla kullanılmakta olan yatak tanımlarına ve bu konudaki farklı yorum ve tereddütlere açıklık getirilerek uygulamada birlik sağlanmıştır.

Mezkur genelge uyarınca; hasta yatak sayısına; yoğun bakım ünitesindeki yataklar, prematüre ve yeni doğan yoğun bakım ünitesindeki yataklar (kuvöz ve açık bebek yatağı) ile yanık merkezi ve yanık odalarındaki yataklar da dahil edilmiştir. Bu nedenle, yoğun bakım ünitelerinin hasta yatırılan diğer klinikler gibi değerlendirilmesi ve buralarda verilen hizmetin kapasitesi, mevcut kapasitenin yeterli olup olmadığı ve birim performansının ölçülebilirliğinin sağlanabilmesi için yoğun bakıma yatırılan hasta sayısı, yatak doluluk oranı, ventilatöre bağlanan hasta sayısı ve süresi, devir aralığı, yatak devir hızı ve benzeri istatistik göstergelerinin yoğun bakım ünitesi bazında da tespit edilebilmesi önem arz etmektedir.

Diğer taraftan yoğun bakım ünitelerinin taşınması gereken fiziki şartlar, tıbbi donanım ve personel standartları, bunların basamaklandırılması, nöbet esasları ve hizmetin işleyişine ilişkin usul ve esaslar 2008/53 ve 2009/56 sayılı Bakanlık genelgeleri ile düzenlenmiştir.

Genel olarak mevcut uygulamada; hastanelerimiz bünyesinde faaliyet gösteren genel yoğun bakım üniteleri, cerrahi, dahili, koroner yoğun bakım ünitesi olarak yapılandırılan, diğer kliniklerin uzman tabiplerinin sorumluluğunda hasta yatırılarak takip ve tedavisinin sağlandığı ve genelgelerimiz gereği ünite sorumluluğunun anestezi ve reanimasyon, iç hastalıkları, genel cerrahi nöroloji, kardiyoloji gibi branşlarda baştabibin uygun gördüğü uzman tabiplerinden birisi tarafından yürütüldüğü birimlerdir.

Bu ünitelerde her branş uzmanı kendi hastasını yatırıp takip etmekte ve hastasıyla ilgili tanı, tedavi ve gerekli tüm konsültasyonların sağlanması, taburcu edilmesi veya kurum dışına sevk edilmesi ile ilgili iş ve işlemlerin sorumluluğunu taşımaktadır. Ayrıca bu işlemler hastanın yatışının yapıldığı ilgili klinik üzerinden yürütülmektedir. Söz konusu uygulamalar benzer şekilde yeni doğan yoğun bakım üniteleri için de geçerlidir.

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

İleri teknoloji, nitelikli sağlık insan gücü, özel fiziki düzenleme ve şartları gerektiren, hayati önemi haiz bu birimlerde hastalara verilmesi gereken yoğun bakım hizmetlerinin etkin ve kesintisiz yürütülmesi zorunludur. Bu nedenle, bu birimlerde de, diğer kliniklerde olduğu gibi bir işleyişin yapılandırılmasının gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bu gereklilikten hareketle, yoğun bakım ve yeni doğan yoğun bakım ünitelerindeki işleyişin aşağıda belirtildiği şekilde düzenlenmesi ve yürütülmesi gerekli görülmektedir.

1- Anestezi ve reanimasyon uzmanı bulunan ve sayının yeterli olduğu genel hastaneler bünyesindeki genel yoğun bakımlarda, uzmanlık eğitimleri sırasında yoğun bakımda uzun süreli rotasyon yapan anesteziyoloji ve reanimasyon uzmanı tabiplerin, mümkün mertebe, yoğun bakım sorumlu uzmanı olarak görevlendirilmesi yoluna gidilmesi, bunun mümkün olmaması halinde ilgili Bakanlık genelgesi uyarınca, baştabibin uygun göreceği diğer uzman tabiplerden birisinin ünite sorumlusu olarak tayin edilmesi,

2- Branş yoğun bakım ünitelerinde birim sorumluluğu ilgili dal uzmanı tabiplerce yürütülecektir.

3- Yeni doğan yoğun bakım ünitesi bulunan hastanelerde bu ünite sorumluluğu, yeni doğan uzman tabibine, yeni doğan uzman tabibinin bulunmadığı kurumlarda çocuk sağlığı ve hastalıkları uzman tabibine verilecektir.

4- Yoğun bakım ve yeni doğan yoğun bakım ünitesine yatırılan hastaların birincil hekimliği yoğun bakım sorumlusu uzman tabip tarafından yürütülecektir.

5- Yoğun bakım ve yeni doğan yoğun bakım ünitelerine hastanın yatırılması, takip ve tedavi işlemleri ile konsültasyon hizmetlerinin verilmesi, taburcu edilmesi veya kurum dışına sevk edilmesi ile ilgili karar ve buna ilişkin iş ve işlemler, lüzumu halinde ilgili dal uzmanı tabipler ile birlikte değerlendirilerek karar verilmesi kaydıyla, sorumlu tabibin yetki ve sorumluluğunda olacaktır.

6- Yoğun bakım ve yeni doğan yoğun bakım ünitelerine yatışıma karar verilen hastaların, ilgili klinikten çıkışı yapılarak yoğun bakım ünitesine girişi yapılacak ve yoğun bakım ünitesinin kendi hastası olarak kayıt altına alınacaktır. Yoğun bakımdan kliniğe alınacak hastaların yine aynı usülle yoğun bakım ünitesinden çıkış işlemi yapılarak ilgili kliniğe yatış kaydı sağlanacaktır.

7- 5 inci maddede belirtilen giriş ve çıkış işlemleri için; diğer kliniklerdeki hasta hareketlerini takip amacıyla kullanılmakta olan, Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği ekinde yer alan “ Servise Yatan ve Servisten Çıkan Hastalara Ait Günlük Kayıt Formu” (Form No 54) kullanılacaktır (yanık merkezi bünyesindeki yoğun bakımlar da bu işleme dahildir.).

8- Yoğun bakım ve yeni doğan yoğun bakım ünitelerine hasta yatışı, taburcu veya gerekli hallerde kurum dışına sevk işlemleri bu birimler üzerinden doğrudan gerçekleştirilecektir.

9- Yoğun bakım ve yeni doğan yoğun bakım ünitelerinin çalışmalarına ait istatistikler ve diğer tüm iş ve işlemler diğer kliniklerde olduğu gibi bu birimlere münhasıran yürütülecektir.

Hastane yönetimlerince, yukarıda açıklanan konularda gerekli düzenlemelerin, **15/07/2010** tarihine kadar tamamlanması ve uygulamanın bünyesinde yoğun bakım ve yeni doğan yoğun bakım üniteleri bulunan tüm sağlık kurumlarında **01/08/2010** tarihi itibarıyla başlatılması gerekmektedir.

Ayrıca, yoğun bakım birimlerinde verilmekte olan hizmetlerin istatistiki verilerinin toplanabilmesi ve değerlendirilebilmesi için geliştirilen, “**Yoğun Bakım Çalışmaları Aylık Bilgi Toplama Formu**” na tedavi.saglik.gov.tr. adresinden “**formlar**” menüsünden ulaşılabilir. İl sağlık müdürlükleri “**il sağlık kontrol**” menüsünden, hastane yönetimleri ise “**tedavi formları**” menüsünden giriş yapacaklardır.

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Bir örneği ilişikte gönderilen forma ait bilgiler, bilgisayar ortamında, hastaneler tarafından her ayın 1 ila 5'i arasında girilecek, 5 ila 10'u arasında ise il sağlık müdürlüklerince kontrol edildikten sonra bilgisayar ortamında belirtilen adrese gönderilecektir. Bu amaçla daha önce pandemide kullanılmak üzere il sağlık müdürlükleri için belirlenen şifreler kullanılabilir. Forma ilişkin bilgi ve açıklamalara, belirtilen adreste ayrıntılı olarak yer verilmiştir. Bakanlık, üniversite diğer kamu ve özel sektöre ait tüm hastane yönetimleri Forma giriş yapmakla yükümlüdür.

Bilgilerinizi, iş bu genelgenin ilgili kurum baştabipliklerine imza karşılığında tebliğini ve uygulamanın aksaksız yürütülebilmesi için titizlikle takibini önemle rica ederim.

Prof. Dr. Nihat TOSUN
Bakan a.
Müsteşar

Eki:1 adet form (2 sayfa)

DAĞITIM
GEREĞİ:

A Planı
Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı
Özel Hastaneler ve Sağlık Kuruluşları Derneği